

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 2T/67/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7823010229
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Baláž
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2023:7823010229.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava, samosudca JUDr. Ján Baláž, v trestnej veci obžalovaného A. B., na hlavnom pojednávaní konanom dňa 24. októbra 2023 v Rožňave,

r o z h o d o l :

Obžalovaný A. B., nar. XX.XX.XXXX v Rožňave,
trvale bytom C., D. E.,
t. č. Nemocnica pre obvinených a odsúdených a Ústav na výkon trestu odňatia slobody v Trenčíne,
Súdna 15, okres Trenčín,

je v i n n ý,

že dňa 19.08.2022 v popoludňajších hodinách v čase medzi 14:30 hod. až 15:30 hod. v obci C., okres E., doma v rodinnom dome na F. G. H. XXX/X, ktorého majiteľom bol jeho brat I. B., z ktorého sa mal vysťahovať, pod vplyvom alkoholu, po tom, čo sa mu nepodarilo nájsť náhradné bývanie, vyšiel na povalu, kde presne nezisteným spôsobom manipuláciou s otvoreným ohňom úmyselne spôsobil požiar, pri ktorom došlo k poškodeniu a zničeniu celej strechy rodinného domu, čím majiteľovi rodinného domu spôsobil škodu vo výške najmenej 14.756,26,- Eur,

t e d a

poškodil cudziu vec a spôsobil tak na cudzom majetku väčšiu škodu,

č í m s p á c h a l

prečin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona č. 300/2005 Z. z., v znení zákona č. 111/2022 Z. z. a súd a treste takto

r o z h o d o l :

I.

Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona súd zrušuje výrok o treste rozsudku Okresného súdu Rožňava, sp. zn. 2T/13/2022-441, zo dňa 01.03.2023, v spojení s Uznesením Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 8To/30/2023, zo dňa 16.05.2023, ktorým bol obvinenému A. B. pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona uložený trest odňatia slobody v trvaní 22 mesiacov nepodmienečne so zaradením pre výkon do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia a ochranný dohľad v trvaní 24 mesiacov, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

II.

Podľa § 245 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 42 ods. 1 Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona s prihliadnutím na pohľadujúcu okolnosť uvedenú v ustanovení § 36 písm. l) Trestného zákona a na prirážajúce okolnosti uvedené v ustanoveniach § 37 písm. h), m) Trestného zákona, súd obvinenému za teraz posudzovaný prečin a pre prečin, z ktorého bol uznaný za vinného uvedeným skorším rozsudkom odsudzuje na súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 27 (dvadsaťsedem) mesiacov nepodmienečne.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona súd obžalovaného zaraďuje pre výkon tohto trestu do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 76 ods. 2 s použitím § 78 ods. 1 Trestného zákona súd obžalovanému ukladá ochranný dohľad na dobu 24 (dvadsaťštyri) mesiacov.

Podľa § 77 ods. 1 písm. a), b), c) Trestného zákona je obžalovaný povinný do 2 pracovných dní po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody dostaviť sa k probačnému a mediačnému úradníkovi Okresného súdu Rožňava, a

- oznamovať potrebné údaje o spôsobe a zdrojoch svojej obživy a tie aj preukazovať;
- osobne sa hlásiť v určených lehotách a
- vopred oznamovať vzdialenie sa z miesta bydliska; to neplatí ak ide o pravidelne sa opakujúce vzdialenia o ktorých bol probačný a mediačný úradník vopred informovaný.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku súd ukladá obžalovanému povinnosť uhradiť spôsobenú škodu poškodenému I. B., nar. XX.XX.XXXX v Rožňave, trv. bytom C., F. XXX, D. E., zastúpeného splnomocnenou zástupkyňou J. K., nar. XX.XX.XXXX, trv. bytom C., E. XXX/XX, D. E., vo výške 14.756,56,- Eur (slovom štrnásťtisíc sedemstopäťdesiatšesť eur a päťdesiatšesť centov).

Podľa § 288 ods. 2 Trestného poriadku súd poškodeného I. B., nar. XX.XX.XXXX v E., trv. bytom C., F. XXX, D. E., so zvyškom nároku na náhradu spôsobenej škody odkazuje na civilný proces.

Podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku súd poškodenú J. K., nar. XX.XX.XXXX v E., trv. bytom C., E. XXX/XX, D. E., s nárokom na náhradu spôsobenej škody odkazuje na civilný proces.

o d ô v o d n e n i e :

Súd na hlavnom pojednávaní po vykonanom dokazovaní zistil skutkový stav taký, ako je opísaný vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Obžalovaný v úvode hlavného pojednávania výslovne prehlásil, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe. Zároveň v súlade s ustanovením § 333 ods. 3 písm. c, d, f, g, h) Trestného poriadku kladne prehlásil, že rozumie, čo tvorí podstatu skutku, ktorý sa mu kladie za vinu, že bol poučený o svojich právach, najmä o práve na obhajobu a bola mu daná možnosť na slobodnú voľbu obhajcu a mohol sa s ním radiť o spôsobe obhajoby, že rozumie právnej kvalifikácii skutku, ako trestného činu, že bol oboznámený s trestnou sadzbou, ktorú zákon ustanovuje za prečin, ktorý je mu kladený za vinu a že sa dobrovoľne priznal a uznal vinu za spáchaný skutok. Na základe uvedených prehlásení, súd u obžalovaného v súlade s ustanovením § 257 ods. 7 Trestného poriadku prijal jeho vyhlásenia a zároveň podľa § 257 ods. 8 Trestného poriadku rozhodol o tom, že dokazovanie v rozsahu, v akom sa menovaný priznal k spáchaniu skutku sa nevykoná a vykonajú sa dôkazy súvisiace s výrokom o treste a náhrade škody.

Vina obžalovaného nepochybne vyplýva z vykonaného dokazovania v prípravnom konaní, tak ako aj zo súdom prijatého vyhlásenia, že je vinný zo spáchania skutku. Súhrn dôkazov, ktoré boli vykonané preukazujú jeho zavinenie zo spáchania posudzovaného skutku. Tým, že poškodil cudziu vec a spôsobil tak na cudzom majetku väčšiu škodu, naplnil všetky zákonné znaky skutkovej podstaty pokusu prečinu poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona.

Závažnosť konania obžalovaného je nutné vidieť v tom, že úmyselným konaním narušil záujmy spoločnosti na ochrane majetku.

Obžalovaný je v mieste trvalého bydliska hodnotený záporne a to z dôvodu jeho problémového správania po požití alkoholu, kde sa na obžalovaného sťažovali jeho zomrelí rodičia na prejavy násillia voči nim. Z centrálnej evidencie priestupkov vyplýva jeden záznam z roku 2016, kedy sa obžalovaný dopustil priestupku proti občianskemu spolunažívaniu voči svojej matke a to tým spôsobom, že sa jej vyhrážal ujmou na zdraví, za čo bol potrestaný v rozkaznom konaní pokutou vo výške 15 eur. Z odpisu registra trestov vyplýva, že obžalovaný bol doposiaľ 19 - krát súdne trestaný, prevažne za trestný čin nebezpečného vyhrážania a že vykonal viacero nepodmienečných trestov (naposledy 08.07.2021), pričom poslednýkrát bol odsúdený rozsudkom tunajšieho súdu (sp. zn. 2T/13/2022) zo dňa 01.03.2023, kedy bol pre trestný čin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zákona odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 22 mesiacov nepodmienečne so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom strázenia a ochranným dohľadom na 24 mesiacov. Rozsudok sa stal právoplatným dňa 16.05.2023 v zmysle uznesenie Krajského súdu v Košiciach, sp. zn.: 8To/30/2023, zo dňa 16.05.2023.

Pri rozhodovaní o výmere a druhu trestu súd postupoval v zmysle zákonných ustanovení § 34 Trestného zákona. Otázka trestu bola posúdená aj v zmysle ustanovenia § 42 ods. 1, 2 Trestného zákona, ďalej podľa § 38 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona, pričom súd prihliadol na 1 poľahčujúcu okolnosť, ktorou je priznanie sa obžalovaného a prejavenie ľútosti (§ 36 písm. l) Trestného zákona a na 2 priťažujúce okolnosti - obžalovaný spáchal viac trestných činov (§ 37 písm. h) Trestného zákona a bol už za trestný čin odsúdený (§ 37 písm. m) Trestného zákona. Súd na tomto mieste poukazuje, že neprihliadol na obhajcom navrhované priznanie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n) Trestného zákona a teda že obžalovaný napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti a to s poukazom na stanovisko Najvyššieho súdu SR, zverejnené v zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR 5/2017, v zmysle ktorého samotné priznanie obžalovaného nemôže byť poľahčujúcou okolnosťou podľa § 36 písm. n/ Trestného zákona. Je potrebné uviesť, že obžalovaný sa v plnom rozsahu priznal k spáchaniu skutku až na hlavnom pojednávaní, pričom vinu v prípravnom konaní do istej miery zľahčoval.

Podľa § 34 ods. 1 Trestného zákona má trest zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatel'om tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Podľa § 38 ods. 4 Trestného zákona ak prevažuje pomer priťažujúcich okolností, zvyšuje sa dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu.

Podľa § 42 ods. 1 Trestného zákona ak súd odsudzuje páchatel'a za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin, uloží mu súhrnný trest podľa zásad na uloženie úhrnného trestu.

Podľa § 42 ods. 1 Trestného zákona Spolu s uložením súhrnného trestu súd zruší výrok o treste uloženom páchatel'ovi skorším rozsudkom, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Súhrnný trest nesmie byť miernejší ako trest uložený skorším rozsudkom. V rámci súhrnného trestu súd uloží trest straty čestných titulov a vyznamenaní, trest straty vojenskej a inej hodnosti, trest prepadnutia majetku, peňažný trest, trest prepadnutia veci alebo trest zákazu činnosti, ak bol taký trest uložený už skorším rozsudkom a ak tomu nebráni ustanovenie § 34 ods. 7.

Ako už bolo uvedené, obžalovaný bol doposiaľ devätnásťkrát súdne trestaný, pričom žiadne z predchádzajúcich (aj nepodmienečných) odsúdení na neho nemali žiadny zásadný vplyv, keďže sa sústavne dopúšťa trestnej činnosti. Základná trestná sadzba stanovená zákonom pri prečine poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 2 Trestného zákona je 6 mesiacov až 3 roky trestu odňatia slobody. V súlade s ustanovením § 38 ods. 4 Trestného zákona je potrebné základnú trestnú sadzbu upraviť a to tak, že dolná hranica trestu odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov sa zvyšuje o jednu o tretinu, teda na 16 mesiacov až 3 roky.

Keďže obžalovaný teraz posudzovaný skutok spáchal skôr, ako v predchádzajúcej jeho trestnej veci (3T/67/2021) bol vyhlásený odsudzujúci rozsudok súdom prvého stupňa, prichádza do úvahy uloženie súhrnného trestu. Preto súd zrušil výrok o treste citovaného predchádzajúceho rozsudku, ktorým

bol obžalovanému uložený trest odňatia slobody v trvaní 22 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia ako aj uložením ochranného dohľadu v trvaní 24 mesiacov a tento trest sprísnil o 5 mesiacov, teda na 27 mesiacov trestu odňatia slobody nepodmienečne. Súd pritom prihliadol na všetky okolnosti prípadu, na osobu obžalovaného, jeho doterajší život a trestnú minulosť ako aj na okolnosť, že spáchal trestný čin, ktorým hrozil a teda zapálil strechu rodinného domu, čím potvrdil svoje vyhrážky. Je potrebné podotknúť, že brat obžalovaného bol počas toho ako obžalovaný zapálil strechu rodinného domu v dome a mohlo tak dôjsť k závažným následkom na jeho živote či zdraví, pričom došlo „len“ k škode na majetku inej osoby. Z tohto dôvodu súd považoval za nevyhnutné uložiť vyšší trest ako uložený skorším rozsudkom, nakoľko tento trest nepovažoval vzhľadom na uvedené okolnosti za dostatočný na nápravu obžalovaného a preto nepostupoval v zmysle návrhu obhajoby a neupustil od uloženia súhrnného trestu podľa § 44 Tr. zákona. Súd nepristúpil ani k obhajcom navrhovanému mimoriadnemu zníženiu trestu o jednu tretinu a to z dôvodu, že podľa § 42 ods. 2 Tr. zákona v zmysle ktorého súhrnný trest nesmie byť miernejší ako trest uložený skorším rozsudkom. Súd na tomto mieste uvádza, že obžalovaným niekoľkokrát uvádzaná okolnosť jeho problematického, resp. zlého zdravotného stavu neostala bez povšimnutia súdu, avšak súd poukazuje, že ani zlý zdravotný stav obžalovaného mu nebránil požívať významné množstvo alkoholu a to aj v čase spáchania skutku, resp. sa v jeho spojení dopúšťať páchania uvedenej trestnej činnosti. Takéto konanie obžalovaného je v príkrom rozpore s jeho snahou následne upriamiť pozornosť na jeho zlý zdravotný stav s úmyslom privodiť pre seba miernejší trest. Okrem toho (niektoré) ústavy na výkon trestu odňatia slobody zahŕňajú aj nemocnice pre odsúdených a sú preto schopné aj kapacitne ako aj odborne napomôcť odsúdeným z ich nepriaznivým zdravotným stavom.

Súd zároveň obžalovaného zaradil pre výkon tohto trestu do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, pretože v posledných desiatich rokoch už bol vo výkone trestu odňatia slobody pre úmyselný trestný čin. A taktiež obžalovanému uložil ochranný dohľad na dobu 24 mesiacov, nakoľko toto ochranné opatrenie stratilo podklad v zrušenom skoršom rozsudku a keďže súd je toho názoru, že vzhľadom na osobu obžalovaného s prihliadnutím na jeho doterajší život a na povahu spáchanej trestnej činnosti sa nedá očakávať, že po vykonaní trestu povedie riadny život pričom obžalovaný už bol v minulosti najmenej 2-krát vo výkone trestu odňatia slobody a znovu mu súd ukladá za úmyselný trestný čin nepodmienečný trest odňatia slobody.

V súlade s uplatnenými nárokmi poškodeného I. B. a objektívne preukázanou výškou spôsobenej škody (znaleckým posudkom) súd uložil obžalovanému aj povinnosť uhradiť túto škodu tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku. Zo zvyškom nároku poškodeného I. B. odkázal na civilný proces, nakoľko presahujúca výška škody nebola v trestnom konaní nijakým spôsobom preukázaná. Súd taktiež odkázal poškodenú J. K. s jej nárokom na civilný proces a to z dôvodu, že táto sa stala preukázateľne (spolu)vlastníčkou predmetnej veci až po spáchaní skutku a teda nadobúdala vedome poškodenú vec (nehnuteľnosť) v poškodenom stave.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať na Okresnom súde Rožňava do 15 dní od oznámenia rozsudku. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takej osoby, oznámením je až doručenie. Odvolanie má odkladný účinok. (§ 306/2)

Odvolanie môžu podať:

- prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku (§ 307/1a) a to v neprospech i v prospech obžalovaného (§ 308/1,2). V prospech obžalovaného môže podať odvolanie aj proti vôli obžalovaného (§ 308/2)
- obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka (§ 307/1b) a to len vo svoj prospech (§ 308/2)
- príbuzný obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh (pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného), a to len v jeho prospech (§ 308/2)
- zákonný zástupca obžalovaného, opatrovník obžalovaného a obhajca obžalovaného pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného, a to len v jeho prospech. Ak je obžalovaný pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môžu podať odvolanie v prospech obžalovaného i proti jeho vôli (§ 308/2)

- štátny orgán starostlivosti o mládež pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka mladistvého obžalovaného a to len v jeho prospech a to aj proti jeho vôli (§ 345/1)
- poškodený, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody, pre nesprávnosť výroku o náhrade škody (§ 307/1c), a to v neprospech obžalovaného (§ 308/1). Ak je poškodeným právnická osoba, odvolanie môže podať len osoba oprávnená konať za právnickú osobu (§ 68)
- zúčastnená osoba pre nesprávnosť výroku o zhabaní vecí (§ 307/1d), (§ 45/1)

Osoby oprávnené podať odvolanie proti niektorému výroku rozsudku môžu ho napadnúť aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba.

Osoby oprávnené podať odvolanie proti niektorému výroku rozsudku môžu ho napadnúť aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba (§ 307 ods. 2 Trestného poriadku).

Odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala (§ 316 ods. 1 Trestného poriadku)